

ชื่อเรื่อง : การศึกษาโรคปรสิตที่พบในปลาสวยงามในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม

ผู้วิจัย : จุฬารัตน์ แก่นจันทร์

คณะ : เทคโนโลยีการเกษตร

ปีที่ได้รับทุน : 2553

ปีที่แล้วเสร็จ : 2554

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาโรคติดเชื้อปรสิตในปลาสวยงามในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ปลาสวยงาม 4 ชนิด ได้แก่ ปลาทอง *Carassius auratus* ปลา
หางนกยูง *Poecilia reticulata* ปลาสอด *Xiphophorus helleri* และปลาบอลลูน *Poecilia
latipinna* ได้ทำการสำรวจโรคติดเชื้อปรสิตในช่วงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553 ถึง มกราคม พ.ศ.
2554 การเก็บตัวอย่างปลาจะเลือกปลาที่แสดงอาการป่วยและเก็บตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม
จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 240 ตัว (10 ตัว/ชนิด/ร้าน) โดยเก็บตัวอย่างจาก
ร้านขายปลาสวยงามจำนวน 2 ร้าน และร้านค้าส่วนตัว 1 ร้าน ชนิดของปรสิตที่พบ ได้แก่
Gyrodactylus spp., *Dactylogyrus* spp., *Trichodina* spp., *Ichthyophthirius multifiliis* and
Tetrahymena spp. ชนิดปรสิตที่มีความชุกมากที่สุดคือ *Trichodina* spp. (43.3 – 75%),
รองลงมา คือ Monogenea (21.7 - 60%), *Tetrahymena* spp. (25 – 43.3%), และ *I. multifiliis* (20
– 25%). ชนิดปลาสวยงามที่มีการติดเชื้อปรสิตมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด คือ ปลาสอด ปลาทอง
ปลาหางนกยูง และปลาบอลลูน สิ่งสำคัญในการรักษาโรคติดเชื้อปรสิตนั้นต้องลดการแพร่
ระบาดของโรค เพื่อป้องกันความสูญเสียทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงปลา
สวยงาม

คำสำคัญ: ปรสิตในปลา, ปลาสวยงาม, ความชุกชม, มหาสารคาม

TITLE : Studies on Parasitic Diseases Isolated From Ornamental Fishes in Muang District, Maha Sarakham Province

RESEARCHER : Chutharat Kanchan

FACULTY : Agricultural Technology

ACADEMIC YEAR : 2010

ACADEMIC YEAR : 2011

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate parasitic infection of ornamental fishes in Muang District, Mahasarakham Province. Four commonly freshwater ornamental fish, namely *Carassius auratus* (Goldfish); *Poecilia reticulata* (Guppy); *Xiphophorus helleri* (Swordtail) and *Poecilia latipinna* (Molly) were examined for parasites from August 2010 to January 2011. Fish were primarily selected according to signs of illness, otherwise fish were randomly chosen. In total of 240 ornamental fish of 4 species from 2 aquarium shops and 1 private farm were monthly surveyed (10 fish/ species/shop). The parasites species found included: *Gyrodactylus* spp., *Dactyrogyrus* spp., *Trichodina* spp., *Ichthyophthirius multifiliis* and *Tetrahymena* spp. The highest prevalence rate was for *Trichodina* spp. (43.3 – 75%), followed by Monogenea (21.7 - 60%), *Tetrahymena* spp. (25 – 43.3%), and *I. multifiliis* (20 – 25%). The most infected ornamental fish species was swordtail, followed by goldfish, guppy and molly. It was important to treat for common parasitic infection to inhibit the spread of the disease and prevent the economic losses in ornamental fish cultured industry.

Keywords: Fish parasites, Ornamental fish, Prevalence, Mahasarakham